

**Міністерство освіти і науки України
Уманський національний університет садівництва**

**МАТЕРІАЛИ VIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ГЕНЕТИКА І СЕЛЕКЦІЯ В
СУЧАСНОМУ АГРОКОМПЛЕКСІ»**

**(присвячено 155-річчю заснування факультету агрономії
Уманського національного університету садівництва)**

11–13 жовтня 2023 року

Умань – 2023

Генетика і селекція в сучасному агрокомплексі. Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції (11–13 жовтня 2023 р.). Умань, 2023. 204 с.

У збірнику тез висвітлено результати наукових досліджень з актуальних питань генетики і селекції в сучасному агрокомплексі.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Полторецький С. П. – д. с.-г. н., професор, академік АН ВО України
(відповідальний редактор), УНУС;

Рябовол Л. О. – д. с.-г. н., професор (заступник відповідального редактора),
УНУС;

Сержук О. П. – к. с.-г. н., доцент (відповідальний секретар), УНУС;

Господаренко Г. М. – д. с.-г. н., професор, УНУС;

Єщенко В. О. – д. с.-г. н., професор, УНУС;

Копитко П. Г. – д. с.-г. н., професор, УНУС;

Яценко А. О. – к. с.-г. н., професор, УНУС;

Рябовол Я. С. – д. с.-г. н., доцент, УНУС;

Любченко А. І. – к. с.-г. н., доцент, УНУС;

Новак Ж. М. – к. с.-г. н., доцент, УНУС;

Діордієва І. П. – к. с.-г. н., доцент, УНУС;

Коцюба С. П. – к. с.-г. н., доцент, УНУС;

Крижанівський В. Г. – к. с.-г. н., УНУС;

Любченко І. О. – к. с.-г. н., УНУС;

Черно О. Д. – к. с.-г. н., доцент, УНУС;

Карнаух О. Б. – к. с.-г. н., доцент, УНУС;

Кравченко В. С. – к. с.-г. н., доцент, УНУС;

Накльока Ю. І. – к. с.-г. н., доцент, УНУС;

Третьякова С. О. – к. с.-г. н., доцент, УНУС.

*Рекомендовано до друку вченою радою факультету агрономії УНУС,
протокол № 2 від 15.11.2023 р.*

За достовірність опублікованих матеріалів відповідальність несуть автори.

*© Уманський національний
університет садівництва, 2023.*

Отже, кордиліна верхівкова (*Cordyline terminalis*) є цінною декоративно-листяною рослиною завдяки незвичайному забарвленню листків, яку широко використовують в озелененні приміщень.

Література

1. Вельчева Л.Г., Пюрко О.Є., Бредіхіна Ю.Л. Практикум з квітникарства. Навч. посібник. Мелітополь, 2020. С. 53.
2. Цветкова М. Нова енциклопедія кімнатних рослин. ВД «Школа». Харків, 2013. С. 109.
3. Hagiladi A., Watad A.A. Cordyline terminalis Plants Respond to Foliar Sprays and Medium Drenches of Paclobutrazol. Hort Science. Israel, 1992.
4. <https://cash-flow.com.ua/kvitka-kordilina-v-domashnix-umovax-osoblivosti-doglyadu-rozmnozhennya>.
5. <https://homeplantsguide.com/houseplants/cordyline-terminalis-grow-and-care.html>.
6. <https://cash-flow.com.ua/kvitka-kordilina-v-domashnix-umovax-osoblivosti-doglyadu-rozmnozhennya>.
7. <https://floristics.info/ua/k-ukr/kordylina.html>.
8. [.https://naso.org.ua/poleznye-svoystva-cvetok-kordilina](https://naso.org.ua/poleznye-svoystva-cvetok-kordilina).

ЕНЕРГЕТИЧНА ОЦІНКА ЕЛЕМЕНТІВ ОРГАНІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ СОЇ

С. С. Німенко, М. Б. Грабовський, Л. А. Козак

Білоцерківський національний аграрний університет, Україна

За допомогою енергетичного аналізу визначають співвідношення кількості енергії, що акумулюється врожаєм культури та витрат енергії які витрачаються на виробництво продукції. Його мета полягає в оцінці всіх технологічних операцій в однакових енергетичних одиницях. Це допомагає зважено підійти до вибору оптимальної системи догляду за посівами, провести підбір сортів та використання в технологічному процесі комплексу агротехнічних заходів.

На одиницю затраченої сукупної енергії в процесі вирощування певної культури припадає 2–7 і більше одиниць енергії, що акумулюється в урожаї. Важливим напрямком інтенсифікації і підвищення врожайності сої є вдосконалення системи захисту рослин, симбіотичної активності а також впровадження нових продуктивних сортів, які забезпечують прояв своїх потенційних можливостей за оптимального поєднання всіх складових технології вирощування.

Порівняння ресурсоемкості витрат різних за рівнем енергонасиченості елементів технологій вирощування та аналіз енергоемкості виробництва дозволяє порівняти і оцінити різні за рівнем інтенсифікації технології та визначити їх ефективність з точки зору ресурсо- та енергозбереження.

Збільшення виробництва зерна сої за органічного вирощування може бути досягнуте завдяки введенню конкурентоспроможних елементів технологій. Освоєння таких елементів технологій, крім підвищення урожайності, забезпечить істотне покращення якості зерна, що відповідає стандартам органічного виробництва.

Метою досліджень було визначення енергетичної ефективності елементів органічної технології сої.

Дослідження були проведені в 2020–2022 рр. в умовах Навчально-виробничого центру (НВЦ) Білоцерківського національного аграрного університету за наступною схемою: Фактор А. Сорти сої. 1. Таурус; 2. ЕС Тенор; 3. Сігалія. Фактор Б. Заходи контролювання чисельності бур'янів. 1. без проведення (контроль); 2. міжрядний обробіток; 3. підгортання рослин сої у фазі сім'ядоль; 4. підгортання рослин сої у фазі 1-го справжнього листка. Фактор В. Інокулювання насіння. 1. без інокуляції (контроль); 2. Легум Фікс; 3. Біоінокулянт БТУ-т; 4. Біомаг соя. Енергетичну оцінку досліджуваних елементів органічної технології сої проводили на кінець 2022 р.

Для оцінки впровадження елементів органічної технології визначали коефіцієнт енергетичної ефективності (K_{ee}), який розраховували як відношення енергії отриманої з урожаєм зерна і побічної продукції до енергії, яка витрачена на його вирощування. В зв'язку з відсутністю застосування в технології вирощування хімічних засобів захисту рослин та мінеральних добрив найбільш енергоємні витрати припадали на паливно-мастильні матеріали (ПММ).

Вихід енергії розраховувався на основі отриманої урожайності основної продукції та побічної продукції. Найбільшу врожайність зерна сої отримали за вирощуванні сорту Сігалія з інокулюванням насіння Біомаг соя і підгортанням рослин сої у фазі 1-го справжнього листка – 2,71 т/га. Це сприяло отриманню максимального коефіцієнта енергетичної ефективності – 5,85. За використання препаратів Легум Фікс і Біоінокулянт БТУ-т він становив 5,74 і 5,80, відповідно. У сортів Таурус і ЕС Тенор на цьому варіанті заходів контролювання чисельності бур'янів (підгортанням рослин сої у фазі 1-го справжнього листка) коефіцієнт енергетичної ефективності був в межах 4,96–5,18 і 5,46–5,61.

Незалежно від заходів контролювання чисельності бур'янів і інокулювання насіння вирощування сорту Сігалія було більш ефективнішим за енергетичною оцінкою, ніж сортів Таурус і ЕС Тенор. В середньому коефіцієнт енергетичної ефективності у сорту Сігалія становив 5,08 а у сортів Таурус і ЕС Тенор – 4,30 і 4,77, відповідно.

<i>А. В. Моргун, П. І. Пясецький, В. І. Моргун, А. М. Коваленко</i>	ВИРОЩУВАННЯ ТЮТЮНУ В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ЧАСТИНИ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ..	94
<i>А. В. Моргун, П. І. Пясецький, В. І. Моргун, А. М. Коваленко, В. В. Любич</i>	ПРОДУКТИВНІСТЬ РІЗНИХ КУЛЬТИВАРІВ СОРГО ЦУКРОВОГО ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМИ ВИСІВУ	96
<i>Ю. К. Назаренко</i>	КОРДИЛІНА ВЕРХІВКОВА В ПРИРОДІ ТА КУЛЬТУРІ	98
<i>С. С. Німенко, М. Б. Грабовський, Л. А. Козак</i>	ЕНЕРГЕТИЧНА ОЦІНКА ЕЛЕМЕНТІВ ОРГАНІЧ- НОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ СОЇ.....	100
<i>А. В. Новак, В. О. Бакланов</i>	НАСІННЄВА ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ОЛІЙНІСТЬ НАСІННЯ РІПАКУ В ПОЛЬОВІЙ СІВОЗМІНІ ФГ "КУРІСОВЕ" БЕРЕЗІВСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	102
<i>Ж. Новак, В. Величко, А. Бєгун, М. Муренко</i>	КОЛОС СОРТОЗРАЗКІВ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО ЯК СКЛАДОВА ПРОДУКТИВНОСТІ.....	103
<i>Ж. Новак, О. Ненька, В. Залуженко, М. Новак</i>	СПОСОБИ ЗБЛИЖЕННЯ СТРОКІВ ЦВІТІННЯ КУКУРУДЗИ.....	106
<i>Ж. Новак, О. Ненька, А. Шовенко, Д. Скрипник</i>	ВИСОТА РОСЛИН ГІБРИДНИХ ПОПУЛЯЦІЙ F5 ПШЕНИЦІ ТВЕРДОЇ ЯРОГО ТИПУ РОЗВИТКУ	107
<i>Ж. Новак, О. Олефір, Ч. Сигида</i>	ХАРАКТЕРИСТИКИ КОЛОСА ГЕКСАПЛОЇДНИХ БІОТИПІВ ПШЕНИЦІ.....	109
<i>Ж. Новак, І. Синьоок, Я. Полянський, В. Питель</i>	ДОВЖИНА ВЕРХНЬОГО МІЖВУЗЛЯ ГІБРИДНИХ ПОПУЛЯЦІЙ F6 ПШЕНИЦІ ТВЕРДОЇ ЯРОЇ	111